

KANDIDATNUMMER 3007

Sidetall 1 av 3

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

ISSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

Den internasjonale sommerskole

Universitetet i Oslo

2014

I. Lytteprøve**Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.**1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?Sapmi betyr "et tradisjonalt sted ~~na~~ hvor samene har bodd".

2. Hva er Nordkalotten?

Nordkalotten er ~~et~~ området av Norge, Sverige, Finland, og Russland. Samene ~~bør~~ bor i Nordkalotten.

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

Samene kan basere sine identiteter på genetisk og personlige ~~prøker~~ prøker.

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

Det fungerte godt.

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

Fordi de hadde ikke nok mennesker ~~for~~ ^{for} å gjøre det.

6. Nevn to eksempler på hvordan fornorskingspolitikken overfor samene ble praktisert.

De presset samene å lære norsk og å integre inn det norske samfunnet.

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

Samene skal ha rettigheter til sitt samfunnsliv, sitt språk og sin kultur.

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

Det arbeider med samisk kultur for eksempel litteratur, TV-programer, film og musikk.9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?Noaiden brukte sjamener å snakke mellom mennesker og gudene.

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

Han var presten som ville lære samene om kristne moraler og tror.

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjueårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjueårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tje- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurar på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.

- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Fordi mange i sine tjueårene synes at de har all verdens tid å til å bestemme hvem de er og hva de vil i livet.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen kidults/twixters?

Mennesker som er i tjue- og trettiårene.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

Det betyr at unge i dag kan gjøre hva de vil.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Fordi han synes at utdanning var viktig.

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" "De beste ti år i ditt liv."
2. Den perioden i livet som er mest viktig på i mans vokselivet.
3. På midten av 2000-tallet ble ordene "kidults" og "twixters" brukt å beskrive voksne i tju- og trettiårene.
4. Økte valgmuligheter _____
5. Hvis man får gjort nok i tjuårene, blir det desto mindre som må realiseres i trettiårene.

C. Alternative uttrykksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.
B. Det er foreldrene som forsørger dem.
2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.
B. I noen samfunnsgrupper dyktighet er dyrkelig.
3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.
B. De blir bekymret om denne usikkerheten.
4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.
B. Gunn Helen Øye hevder at det var ikke de unges skyld at de hadde store forventninger.
5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.
B. Junaid Khan har kommet tilbake på skolebenken.

D. Verb.**Sett inn riktig form av verbet.**

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston ~~ble~~ ^{finnes} ~~funnet~~ død,
- å spille spilte en av sangene hennes å spille på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spilte på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne oppleve, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge utga i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes fikk samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka handler om de som
- å føde ~~#~~ ble født på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere hadde opplevet
- å fortelle en krig, og boka fortalt at de var unike, at alt de
- å gjøre gjorde var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig å lese en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist forteller historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg forvandlet moren seg
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forsvinner hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiseret våre selv nå for tiden, vi
- å forvente forventet hele tiden å få en jobb som
- å betale betalte godt _____, slik at det er

å kjøpe mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
 å by Men hva er lykke, og hva byer livet å by på til
 å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten ble
 å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke var så
 å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston mene
 å leve om alt dette, hvis hun hadde levd.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(fordi) Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene fordi de unge ^{ofte} har ~~ofte~~ store forventninger til hvordan livet skal bli.
 (så) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli så mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.
 (derfor) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli derfor kan mange av dagens tjueåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.
 (for) Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene for de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.
 (av den grunn) Av den grunn de unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, kan mange av dagens tjueåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.

viktig – periode

Til slutt leste vi om noen en viktig periode i verdenshistorien.

Tjue- og trettiårene er en av mange viktige perioder i livet.

Hvilken periode synes du er viktigere enn barndommen?

Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktigste perioden i livet.

Hva skal du gjøre i denne viktige perioden?

G. Lukeøvelse

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat

Aftenposten, 14. juli 2014

Det er noen ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.

Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere

av 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»

Om oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på

mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi ønsker til å se mer og

mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på

nordmenns spisevaner på SIFO. Hun sier at man ser en økende interesse i

samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og

kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. De flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger seg på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i hagen grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere for å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat er ~~skam~~ hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner hva helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, friske verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Det halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å spise maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere av abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene for bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer rundt omkring i Oslo, og er allerede på utkikk noen nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link med bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter seg på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

I denne oppgaven vil jeg ta for meg om hva jeg synes "det gode liv" er og jakten på lykken. Først vil jeg snakke om meningen min om hva et godt liv er. Så vil jeg snakke om lykken og hvordan den kan påvirke livet. Og til avslutt vil jeg snakke om hvilke feil blir begått i menneskenes søken etter lykken.

Hva er "det gode liv"? Denne uttrykken kan bety forskjellige ting til forskjellige folk. Jeg mener at "det gode liv" betyr når man lever et liv som er hyggelig, meningsfull, sunn og full av gode tid med familie og venner. Jeg synes at et liv hvor man kan gjøre og si hva man vil er viktig. Man bør hjelpe hver andre i livet også. Jeg synes at et godt liv bør ha gode forhold med andre mennesker. Jeg tror ikke at et liv helt alene er god for mennesker. Men jeg tror også alle skulle ha muligheten å velge for sine selv hvordan de vil leve sitt liv.

Så hvordan kan lykken påvirke mans liv? Mange søker etter lykken i sitt helt liv, noen finner det og noen finner det ikke. Hva er det egentlig? En ting? En person? Jeg synes at lykken en blanding av mange ting i sitt liv. Mennesker, ting, handlinger, etc. Som lager opp et liv. Men hva skjer når man søker etter lykken sitt helt liv og glemmes å leve? Man må huske å leve også, selv om de søker for lykken. Man må være glad i de små ting i livet. Man skulle ikke bekymre så mye og lære å slapp av noen ganger. Ta hver dag med ro og kanskje man skal finnes lykken. Det er nøkkelen til livet.

UNIVERSITY
OF OSLO

International Summer School

Candidate number/Kandidatnummer: 3007

Date/Dato 31. juli 2014

Course/Kurs Norsk Trinn III

Page/Side 3 of/av 3

Do not write
in this space

Til avslutt skal jeg minne dere om hva jeg mener om "det gode liv" og lykken. "Det gode liv" er ikke sammen for alle. Alle har sitt eget liv og skulle leve det som vi vil. Vi skulle bli hva og hvem vi vil. Søken etter lykken kan være morsom og spennende men man må huske å leve liv og ikke bare søker etter det.